

Peterburi Teatajas 1912 ilmunud kirjasaatja –nn. kiri Punase Lageda asundusest. Taga-Kaukaasia: Punase Lageda (Estosadok). Majandusolud, vajadus tarbijate vms. ühistu, haridusseltsi järele. Seltsimaja ehitamise otsuse tegemine. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Peterburi Teataja (nr. 11), 26. jaanuar 1912, lk. 4

Punaselageda Eesti asundusest, Kaukasiast. Agaramad mehed on siin juba kauemat aega tööd teinud, et meie asunduses mõni selts wõi ühisus elule saaks kutsutud. Kõige enam tunneme tarwidust ostu-müügi wõi kaubatarwitajate-ühisuse järele. Ühisuse üks tegewuseharu oleks aiawilja turule toimetamine. Ehk meie asundus küll kaunis väikene (kõigest 36 peret), siiski wõib siin ühisel jõul midagi ära teha. Kaubatarwitajate-ühisus oleks juba sellepärast üksi väga tarwiline, et meie asunikud ise aastas umbes 7000 rubla eest poekaupa ostawad, mille kõrwast hea protsent wõetakse ärimeeste (siin peaausjalikult greeklaste) tasku weereb. Ärimehed ajawad kauba hinna kole kalliks ja wõtawad sagedasti 50–80% kasu! Ühisuse pood teeks aga sellele tõket.

Ka hariduslise seltsi järele tundub elawat tarwidust. Praegu ei ole ühtegi korraldust, kes meil mõistliku löbu eest hoolt kannaks. Pidud, mis siin toime pandud, on üksikute isikute ettewõte ja wiletsa korraldusega. Seltsi asutamise muutuks siin lugu teiseks.

Et seltsi asutamise korral ruumid ei puuduks, siis on ka selle peale aegsasti mõeldud. 8. jaanuaril wõeti küla koosolekul seltsimaja ehitamise küsimus kõne alla ja tagajärg oli hiilgaw: 36 peremehest oliwad ainult 7–8 seltsimaja ehitamise wastu, teised kõik poolt. Waliti siis 8-liikmeline komisjon, kelle kätte seltsimaja ehitamise küsimus lähemaks läbitöötamiseks anti.

—nn.